

Nordplus 2021-2023

Nordplus
NPAD-2021/10187

On this page, you will find the final results of the Nordplus project NPAD-2021/10187:

DIGITAL SUPPORT: Guidelines for training the trainers to support seniors towards making daily life more easy in the digital world.

For more information:

Finland:

Viivi Korpela, viivi.e.korpela@jyu.fi

Lithuania:

Jurgita Rotomskiene, jurgita.rotomskiene@gmail.com

Norway:

Kristin Ruud, kristin.ruud@seniornett.no

Sweden:

Ebba Ossiannilsson, ebba.ossiannilsson@gmail.com

This document is under the Creative Commons CC BY-SA 4.0.

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Geroji praktika – Žinių žaidimai

Medardas Čobotas Third Age University (MČTAU) (<https://www.mctau.lt/>)

“Langas į ateitį” (<https://www.langasiateiti.lt/en/about-us/>)

Gerosios praktikos aprašymas:

Vykdamas skaitmeninio raštingumo mokymus visada labai svarbu suprasti, ar medžiaga išdėstyta aiškiai, ar gerai įsisavintos skaitmeninių technologijų žinios.

Kahoot yra vienas iš tokių skaitmeninių žinių patikrinimo žaidimų, kuris gali būti labai efektyvus būdas patikrinti senjorų skaitmeninio raštingumo žinias po ankstesnių mokymų:

1. Žaidimas įtraukiantis ir smagus: jis gali padaryti mokymosi patirtį įdomesnę ir linksmesnę senjorams.
2. Aktyvus mokymasis: žaidimas reikalauja aktyvaus dalyvavimo ir įsitraukimo. Kai besimokantieji aktyviai dalyvauja žaidime, jie labiau prisimena, ką išmoko.
3. Momentinis grįžtamasis ryšys: žaidimas suteikia tiesioginį grįžtamąjį ryšį besimokantiejiems, pranešdamas, ar jie teisingai ar neteisingai atsakė į klausimą.
4. Smagus ir mažas stresas: jei testavimo procesas taps įdomus ir įtraukiantis, besimokantieji gali būti labiau linkę dalyvauti ir jaustis labiau atsipalaidavę.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Kuriant testus ar žaidimus, tokius kaip Kahoot, skirtus skaitmeninio raštingumo ugdymo rezultatams patikrinti, svarbu nepamiršti senjorų tikslų ir gebėjimų. Siekdami organizuoti efektyvius skaitmeninio raštingumo testus senjorams, lektoriai turėtų atsižvelgti į šias rekomendacijas:

1. Žaidimo kūrimo tikslo nustatymas: Būtina nustatyti tikslą, kuriam bus kuriamas bandomasis žaidimas.
2. Temos ir klausimų parinkimas: Klausimai neturėtų būti per sunkūs senjorams suprasti, bet ne per lengvi, kad patikrinti žinias.
3. Aiškumas. Kuriant testą ar žaidimą, reikia atsižvelgti į senjorų gebėjimus. Klausimai ir nurodymai turi būti parašyti aiškiai ir suprantamai, kad senjorai galėtų lengvai suprasti, ką reikia daryti.
4. Technologijų palaikymas: Senjorai turėtų lengvai suprasti, kaip veikia žaidimas, ir lengvai naudotis jo sąsaja.
5. Laiko planavimas: Žaidimas turi būti organizuojamas taip, kad vyresnieji turėtų pakankamai laiko atlikti kiekvieną užduotį.
6. Užtikrinamas grįžtamasis ryšys: būtina rezultatų ir teisingų atsakymų aptarimas.
7. Nuolatinis tobulinimas: po žaidimo peržiūrimi rezultatai ir atsiliepimai, kad būtų aišku, kas veikė gerai ir ką būtų galima patobulinti.

Gerosios praktikos privalumai ir rezultatai:

Kahoot yra interaktyvus testavimo žaidimas, kuris gali būti naudingas tikrinant senjorų žinias apie skaitmeninius įgūdžius dėl kelių priežasčių:

1. Padeda užtikrinti dalyvavimą: Senjorams gali būti sunku išlikti susikaupusiam patikrinimo metu. „Kahoot“ žaidimas yra interaktyvus ir įtraukiantis, padedantis senjorams išlikti aktyviems ir susikaupusiems atsakyti į klausimus.
2. Suteikia grįžtamąjį ryšį: „Kahoot“ dalyviai gali matyti savo atsakymus ir gauti grįžtamąjį ryšį apie tai, kokias klaidas padarė arba kokias žinias gavo teisingai. Tai padeda jiems geriau suprasti temą ir ateityje ištaisyti klaidas.
3. Suteikia papildomų galimybių: Kahoot žaidimas turi galimybę naudoti paveikslėlius, animaciją ir klausimų formatavimą, kad testavimo procesas būtų kuo įdomesnis ir efektyvesnis. Tai gali padėti jiems geriau suprasti ir įsiminti temą.

Geroji praktika – mokomieji filmai

Medardas Čobotas Third Age University (MČTAU) (<https://www.mctau.lt/>)

“Langas į ateitį” (<https://www.langasiateiti.lt/en/about-us/>)

Gerosios praktikos aprašymas:

Pagrindinė skaitmeninių įgūdžių mokymo idėja – organizuoti savaitės ar kelių dienų internetines akcijas, kai Lietuvos senjorai kviečiami tobulinti skaitmeninio raštingumo įgūdžius ir daugiau sužinoti apie technologijų teikiamą naudą ir galimybes. Tokios akcijos labai tinka vyresnio amžiaus auditorijai, nes jiems akcijos laikas nėra toks svarbus ir jie turi pakankamai laiko atvykti į viešąsias bibliotekas, kur jiems suteikiamos visos galimybės dalyvauti tokių laidų peržiūrose ir padedama. Užduoti klausimus.

Akcijos tikslas – paskatinti vyresnio amžiaus žmones įdomiai ir patraukliai susipažinti su technologijų pasaulio naujovėmis. Savaitės organizavimui pasitelkiami savanoriai. Visuomenė apie motyvacinę akciją informuojama naudojant pačias įvairiausias sklaidos priemones.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Reikalavimai viešai organizuojamiems seminarams yra žymiai aukštesni nei organizuojamiems nedidelei žmonių auditorijai. Pagrindiniai dalykai, į kuriuos reikia atsižvelgti organizuojant tokius internetinius seminarus

1. Webinarų vartotojų poreikių analizė
2. Organizuojamo webinarų laikas ir trukmė - Webinarų trukmė neturėtų būti per ilga, o transliacijos laikas turi būti tinkamas klausytojams
3. Seminarų dalyvių informavimas ir pakvietimas - Siekiant pritraukti kuo daugiau dalyvių į savo internetinį seminarą, rekomenduojame atidžiai pasirinkti komunikacijos priemones ir siųsti kvietimus. .
4. Dėstytojų parinkimas,
5. Dėstytojų vaizdinės medžiagos parengimas.
6. Webinarų moderatoriaus paruošimas.

Gerosios praktikos poveikis ir rezultatai:

Šio mokymo metodo privalumai yra keli:

- Vienu metu galima apmokyti labai daug klausytojų
- Renginio metu klausimus galima užduoti nuotoliniu būdu
- Jei renginio metu nepavyksta prisijungti, įrašytas vaizdo įrašas patalpinamas į internetą ir jį galima peržiūrėti.

- trumpi teminiai vaizdo įrašai gali būti lengviau įsisavinami vyresnio amžiaus žmonėms, kuriems gali būti per sunku ilgai praleisti laiką prie ekranų arba vienu metu išsaugoti daug informacijos. Medžiagos suskaidymas į trumpesnius vaizdo įrašus gali padėti senjorams mokytis savo tempu.
- teminiai vaizdo įrašai gali padaryti mokymosi patirtį patrauklesnę ir interaktyvesnę. Vaizdo įrašuose gali būti vaizdo ir garso, kurie gali padėti senjorams geriau suprasti sudėtingas sąvokas ir išsaugoti informaciją.
- galiausiai, dalykinius vaizdo įrašus galima peržiūrėti bet kuriuo metu, todėl senjorai gali mokytis sau tinkamu laiku ir patogiai savo namuose.

Tačiau svarbu pažymėti, kad ne visi senjorai gali vienodai reaguoti į skaitmeninių technologijų mokymus, pristatomus trumpuose, aktualiuose vaizdo įrašuose. Kai kurie senjorai gali teikti pirmenybę asmeniniam arba individualiam mokymui, o kiti gali teikti pirmenybę rašytinei medžiagai ar interaktyviems internetiniams kursams. Kaip ir bet kuriai mokymo formai, svarbu senjorams pasiūlyti įvairių mokymosi galimybių ir pritaikyti mokymus pagal jų individualius poreikius ir pageidavimus.

Geroji praktika – jaunųjų dėstytojų įtraukimas į senjorų mokymą

Medardas Čobotas Third Age University (MČTAU) (<https://www.mctau.lt/>)

“Langas i ateiti” (<https://www.langasiateiti.lt/en/about-us/>)

Gerosios praktikos aprašymas:

Medardo Čoboto Trečiojo amžiaus universitetas kartu su asociacija „Langas i ateitis“ įgyvendino projektą „Informacinės technologijos jungia kartas“. Projekto tikslas buvo įtraukti jaunąją kartą į senjorų mokymą naudotis skaitmeninėmis technologijomis.

Šiuo projektu buvo siekiama paprastai, nesudėtingai, praktiškai papasakoti apie IT naujoves. Atrinkti jaunieji dėstytojai galėjo tobulinti mokymo ir konsultavimo įgūdžius, o užsiėmimų metu vyresnio amžiaus žmonės dalijosi sukaupta gyvenimo patirtimi ir žiniomis. Šiuose mokymuose dalyvavo ir vyresnieji dėstytojai, kurie iš jaunųjų kolegų sėmėsi papildomų žinių apie naujausias technologijų pasiekimus.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Kiekvieną kartą, kai pradėdama ruoštis mokymams, nustatomos aktualiausios temos potencialiai vyresniųjų grupei. Ruošiama anketa, padedanti išsiaiškinti būsimų klausytojų skaitmeninio raštingumo lygį ir labiausiai juos dominančias temas. Tada kviečiami jaunieji dėstytojai iš kelių didelių IT įmonių. Sutinkantys būti dėstytojais dalyvauja internetiniuose mokymuose (apie 2 val.), kuriuose pristatomi andragogikos principai ir pamokų metodika (pamokų planai ir mokymosi ištekliai).

Po tokių jaunųjų dėstytojų mokymų prasideda darbas su senjorais. Paprastai per sesiją būna apie penkis klausytojus ir vyresnieji dėstytojai. Vyresnieji dėstytojai padeda mokiniais įsivairinti dėstomą medžiagą. Kiekvieno klausytojo supratimo greitis yra skirtingas, todėl asistentai padeda palaikyti tinkamą paskaitos tempą. Svetainėje patalpinta visa medžiaga pateikta tema, kurią galima panaudoti kartojimui, apie tai informuojami visi klausytojai.

Gerosios praktikos poveikis ir rezultatai:

Yra keletas priežasčių, kodėl naudinga, kad jauni IT dėstytojai mokytų skaitmeninių technologijų senjorams:

- Susipažinimas su technologijomis: jaunesni dėstytojai dažnai geriau išmano skaitmenines technologijas nei vyresni dėstytojai. Jie yra labiau susipažinę su naujausiomis skaitmeninių technologijų tendencijomis ir programine įranga.
- Kartų atotrūkio mažinimas. Jei jauni IT dėstytojai mokytų vyresnio amžiaus žmones, tai gali padėti sumažinti atotrūkį tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų kartų.
- Skaitmeninė jaunųjų dėstytojų pagalba, kai mokymuose dalyvauja ir vyresnieji dėstytojai, gali būti laikoma gera praktika dėl šių priežasčių:
 1. Dalyvaujantys studentai kur kas geriau įsivairina dėstomą medžiagą, nes mokymo metu jie turi nuolatinę pagalbą
 2. Senjorai – dėstytojai, dalyvaujantys tokiuose mokymuose, atnaujina turimas skaitmeninių technologijų žinias ir susipažįsta su naujovėmis.

3. Tarp klausytojų ir mentorių užsimezga žmogiški kontaktai, kurie labai padeda tęsti mokymąsi pasibaigus jaunųjų dėstytojų paskaitoms.

Geroji praktika – Trečiojo amžiaus universiteto paskaitų ciklas

Jyvaskylā vasaros universitetas

Gerosios praktikos aprašymas:

Trečiojo amžiaus universitetas organizuoja paskaitas įvairiomis temomis, įskaitant aktualijas, istoriją, kultūrą ir visuomenę. Paskaitas skaito savo sričių ekspertai, kad auditorijai būtų įdomi, stimuliuojanti ir mokomoji patirtis. Paskaitos pasiekiamos tiek vietoje, tiek internetu per Youtube. Paskaitos transliuojamos internetu realiu laiku, vėliau įrašų nėra. Paskaitose gali dalyvauti visi norintys, o vienos paskaitos kaina – 6 eurai. Viso devynių paskaitų ciklo lankymo kaina – 35 eurai.

Be to, TAU taip pat pristato paskaitų ciklus su sveikata, gerove ir aplinka susijusiomis temomis. Šių paskaitų temų pavyzdžiai – geras miegas, socialiniai santykiai, vienatvė ir mitybos svarba sveikatos stiprinimui.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Jei norite įgyvendinti anksčiau paprašytą paskaitų ciklą, reikia atsižvelgti į keletą svarbių dalykų:

1. Rinkitės įdomias temas ir išmanančius lektorius.
2. Įsitinkite, kad vieta yra prieinama vyresniems suaugusiems, su tinkamomis sėdimomis vietomis, garso įranga ir spausdintine medžiaga.
3. Suplanuokite paskaitas vyresnio amžiaus žmonėms patogiu laiku, pavyzdžiui, dieną ar ankstyvą vakarą.
4. Paskleiskite žinią apie paskaitų ciklą naudodami įvairias platformas, tokias kaip vietinė žiniasklaida, senjorų centrai ir senelių namai. Atminkite, kad paskaitų reklamavimas tik internete gali nepasiekti tikslinės vyresnio amžiaus žmonių grupės.
5. Apsvarstykite galimybę pasiūlyti paskaitų ciklą nemokamai arba už nedidelę kainą, nes daugelis vyresnio amžiaus žmonių gauna fiksuotas pajamas.
6. Paprašykite dalyvių atsiliepimų, kad įsitikintumėte, jog paskaitos atitinka jų poreikius ir interesus.
7. Nepamirškite iš anksto pasidalyti nuoroda į tiesiogines paskaitas su išsamiomis instrukcijomis. Rekomenduojamas būdas – pasidalyti nuoroda el. paštu prieš prasidedant paskaitai.

Be to, rengdami paskaitas realiuoju laiku internetu, patikrinkite kad yra:

1. Nešiojamasis ar kompiuteris su kamera paskaitos transliacijai internetu.
2. Spartus, patikimas interneto ryšys, užtikrinantis, kad paskaita būtų transliuojama be pertrūkių.
3. Tiesioginės transliacijos programinė įranga (pvz., Youtube, Zoom, Microsoft Teams).
4. Projektorius ir ekranas transliuojant iš fizinės vietos.
5. Mikrofonai ir garsiakalbiai, užtikrinantys, kad lektoriaus balsas būtų aiškus ir girdimas.

6. Apšvietimas geros kokybės vaizdo transliacijai.

7. Techninė pagalba vietoje visos paskaitos metu.

Gerosios praktikos poveikis:

Daug senjorų dažnai lanko paskaitas tiek asmeniškai, tiek internetu. Tai parodo didelį vyresnio amžiaus žmonių susidomėjimą šiomis temomis. Paskaitų metu senjorai gali pasidalinti savo idėjomis, užduoti klausimus, nuodugniai diskutuoti su profesionalais. Taigi vyresnio amžiaus žmonės lankydami šias paskaitas gali pagilinti savo žinias, įsitraukti į intelektualinę veiklą, palaikyti aktyvų ir sveiką gyvenimo būdą. Be to, paskaitos suteikia galimybę vyresnio amžiaus žmonėms bendrauti su kitais, užmegzti socialinius ryšius, kovoti su izoliacija ir vienatve.

Geroji praktika – Kursas - pagrindiniai darbo kompiuteriu įgūdžiai pradedantiesiems

Jyvaskylė vasaros universitetas

Gerosios praktikos aprašymas:

Kurse „Pagrindiniai kompiuterio įgūdžiai pradedantiesiems“ teikiame individualias konsultacijas ir skaitmeninę pagalbą mažose grupėse. Kursą veda bendraamžis dėstytojas, turintis patirties su iššūkiais, su kuriais gali susidurti mokantis technologijų pradedantiesiems. Bendraamžių mentorius – tai asmuo, kuris savanoriauja ir teikia skaitmeninę pagalbą panašaus amžiaus asmeniui, tačiau žymiai mažiau išmano skaitmenines technologijas

Kursas sukurtas taip, kad būtų labai įtraukiantis ir interaktyvus, o dalyviai dirbtų kartu ir padėtų vieni kitiems mokytis. Siekdami suteikti individualų dėmesį ir grįžtamąjį ryšį, grupės dydį ribojame iki keturių mokinių.

Vyresnio amžiaus žmonės dirba su savo įrenginiais, jie gali laisvai mokytis savo tempu, o prireikus jiems bus suteikta pagalba.

Informacija apie kursą yra plačiai platinama internete ir spausdintame vadove. Ieškantiems darbo kursai nemokami, kitiems kurso kaina 20 eurų.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Jei planuojate pradėti vesti panašų kursą, turite atsižvelgti į keletą veiksnių:

1. Naudokite įvairius rinkodaros kanalus. Kadangi kai kurie būsimi dalyviai gali neturėti žinių ar įrankių, reikalingų prisijungti prie interneto, vien tik pasikliauti internetinėmis platformomis nepakanka .
2. Įgykite aiškų supratimą apie tikslinės auditorijos interesus ir poreikius. Tai leis sukurti kursų programą, kuri galėtų įtraukti įtraukti.
3. Supaprastinkite pranešimus ir įsitinkite, kad tikslinė auditorija gali lengvai suprasti ir susieti pranešimą. Visa informacija turi būti aiški ir be žargono.
4. Sudarykite kursų tvarkaraštį, kad jis atitiktų tikslinės auditorijos poreikius ir pageidavimus.
5. Kurdami tvarkaraštį atsižvelkite į kurso trukmę. Pavyzdžiui, kursas, kurį sudaro vienas užsiėmimas per savaitę, gali suteikti pakankamai laiko dalyviams įsisavinti medžiagą ir pritaikyti ją praktikoje.
6. Apsvarstykite galimybę suteikti asmeninę pagalbą asmenims, kuriems reikia pagalbos dėl internetinių registracijos platformų, formų pildymo ar kurso medžiagos naršymo.
7. Pasirinkite klasę, kurioje būtų pakankamai erdvės, geras apšvietimas ir tinkama sėdimų vieta.
8. Užtikrinkite, kad dėstytojas turėtų prieigą prie įrangos, leidžiančios demonstruoti pavyzdžius ir ieškoti informacijos pamokų metu.

9. Užsirašykite, kas buvo padaryta paskutinį kartą. Turėdami vyresnio amžiaus žmones kaip tikslinę grupę, jie galėjo pamiršti, kur baigė paskutinį kartą.
10. Sukurkite ramią atmosferą ir mokymosi aplinką, kurioje nėra oficialių mokytojo ir mokinio vaidmenų, o mokymasis vyksta su švelniomis vertybėmis ir ryžtinga parama.

Gerosios praktikos poveikis:

Šio kurso tikslas – suteikti vyresnio amžiaus žmonėms ir kitiems dalyviams skaitmeninio raštingumo įgūdžių, reikalingų palaikyti ryšį ir dalyvauti skaitmeniniame pasaulyje. Teikiant asmeninius mokymus ir pagalbą, interaktyvus „praktinis“ kursas skirtas įveikti skaitmeninę atskirtį ir pagerinti vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę.

Geroji praktika – bendraamžių mokymo modelis Jyväskylä, Suomija

Jyväskylä vasaros universitetas

Gerosios praktikos aprašymas:

Jyväskylä vasaros universitetas pristatė bendraamžių mokymo modelį, kai asmenys, paprastai tos pačios amžiaus grupės ir gyvenimo situacijos, savanoriškai remia tuos, kurie mažiau išmano skaitmenines technologijas. Bendraamžių mokymas organizuojamas daugiau nei 20 metų kaip Trečiojo amžiaus universiteto (UTA) veiklos dalis.

Jyväskylä vasaros universitetas įdiegė bendraamžių mokymo modelį, kuriame asmenys, dažniausiai priklausantys to paties amžiaus ir gyvenimo situacijos žmonių grupei, savanoriškai pasiūlo palaikyti tuos, kurie turi mažiau įgūdžių naudotis skaitmeninėmis technologijomis. Bendraamžių mokymas organizuojamas jau daugiau nei 20 metų kaip Trečiojo amžiaus universiteto (UTA) veiklos dalis.

Tokia veikla yra savanoriška bendraminčių pagalba ir nereikalauja specialių įgūdžių. Vieninteliai reikalavimai dalyvauti mokymo veikloje yra drąsus ir entuziastingas požiūris bei noras padėti kitiems žmonėms. Trečiojo amžiaus universitetas kartą per mėnesį rengia ir bendraamžių dėstytojų mokymus. Šie renginiai vadinami mentorų dirbtuvėmis, ir jie yra nemokami bendraamžių mokytojams.

Bendraamžių mokymo edukacinės veiklos ir metodai yra:

1. Skaitmeninių technologijų kursai. Įvairiuose technologijų kursuose bendraamžiai dėstytojai dirba kartu su pagrindiniu instruktoriumi, kad suteiktų senjorams praktinę, tiesioginę pagalbą ir užtikrintų, kad kiekvienas dalyvis tinkamai suprastų ir įsisavintų dėstomą medžiagą.
2. Individualus mokymas. Individualūs bendraamžių mokymai dažniausiai vyksta bibliotekose. Toks metodas pritaikytas mokinių konkrečioms poreikiams ir tempui. Senyvo amžiaus žmonės gali pasinaudoti individualiu mokymu, nes jis vyksta savanoriškai ir yra nemokamas.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Įgyvendindami šią gerąją praktiką savo organizacijoje, atminkite:

1. Atsižvelgiant į galimus skaitmeninius barjerus senyvo amžiaus žmonėms, mokymus reklamuoti būtina offline (pvz., laikraščiai ir skelbimai).
2. Prieš pradėdant programą, įvertinti bendruomenės senyvo amžiaus žmonių skaitmeninių mokymosi poreikius.
3. Aktyviai samdyti ir mokyti bendraamžius mentorius. Mentorų mokymai organizuojami siekiant užtikrinti, kad savanoriai turėtų reikiamų mokymo įgūdžių.
4. Sukurti palaikymo sistemą. Svarbu sukurti palaikymo sistemą tiek mentoriams, tiek senyvo amžiaus žmonėms, dalyvaujantiems kursuose. Tai gali apimti, pavyzdžiui, grįžtamąjį ryšį ir dirbtuves mentoriams.
5. Atsižvelgti į prieinamumo problemas. Būtina atminti galimus iššūkius, su kuriais susidurs senjorai, tokie kaip regos ar klausos sutrikimai, ir prisitaikyti prie mokymo aplinkos atitinkamai.
6. Nuolat vertinti programą, kad būtų užtikrintas jos veiksmingumas ir atitiktis senjorų poreikiams.

Gerosios praktikos poveikis:

Nors daugelis senjorų gauna neformalią skaitmeninę paramą iš šeimos ir draugų, tikrai ne visi turi tokią prabangą. Bendraamžių mokymas gali užpildyti šią spragą ir pasiūlyti svarbią skaitmeninę paramą tiems, kurie neturi kitų išteklių. Bendraamžiai mentoriai prisitaiko prie senjorų individualių poreikių, tai lemia efektyvesnį mokymosi rezultatą. Be techninių patarimų, dėstytojai taip pat siūlo vertingą socialinę ir emocinę paramą, gerina vyresnio amžiaus žmonių gerovę ir mokymosi patirtį daro veiksmingesnę. Šis neformalaus mokymosi metodas parodė teigiamą poveikį pažintiniams gebėjimams, socialinei sąveikai ir bendrai vyresnio amžiaus žmonių gerovei . Tai taip pat tarnauja kaip socialinis renginys, skatinantis psichinę sveikatą ir gyvenimo kokybę.

Be to, dėstytojams šis veiklos modelis siūlo kryptingą veiklą išėjus į pensiją ir bendruomeniškumo jausmą.

Geroji praktika – Skaitmeninis palaikymas (Digital hjälpen) ir Švietimas / Mokymas būti skaitmeniniu lektoriumi (Utbildning till Digital Coach)

Švedijos pašto ir telekomunikacijų tarnyba

Raktažodžiai: #skaitmeninis dėstytojas #skaitmeninis įtraukimas, #mokymasis iš kolegų, #senjorai

Gerosios praktikos aprašymas:

Projektą „Skaitmeninis palaikymas: gairės mokytojų rengimui, siekiant paremti senjorus skaitmeniniame pasaulyje“, organizuoja Švedijos pašto ir telekomunikacijų tarnyba. Šia iniciatyva siekiama didinti skaitmeninę įtrauktį, ypač tarp senjorų, ir siūlomos gairės bei praktiniai patarimai per platformą „Digital“ parama („Skaitmeninis Hjälp“). Reaguojant į padidėjusį skaitmeninių įgūdžių poreikį dėl izoliacijos, iniciatyva orientuota į kasdieninio asmenų gyvenimo gerinimą, suteikiant galimybę skaitmeninėmis priemonėmis socializuotis, apsipirkti, apmokėti sąskaitas ir dar daugiau.

Skaitmeninio palaikymo platforma apima tris pagrindinius palaikymo mechanizmus:

- patarimai apie skaitmenines paslaugas
- kursai ir įkvėpimas, ir
- skaitmeninių paslaugų vadovai.

Šie ištekliai skirti tobulinti skaitmeninius įgūdžius ir ištirti galimybes naudojant internetinius įrankius ir platformas. Be to, iniciatyva siūlo švietimą ir mokymą tapti „skaitmeniniu lektoriumi“, kurio tikslas – padėti kitiems asmenims jų skaitmeninėje kelionėje.

Kursas siekiantiems tapti skaitmeniniu dėstytoju, sukurtas bendradarbiaujant PTS ir Digitaldag, susideda iš keturių žingsnių:

- Motyvacija
- Prieiga
- Kompetencijos, įgūdžiai ir nuostatos, ir
- Nauda.

Kiekvieną žingsnį lydi išsamios instrukcijos ir savęs vertinimas. Medžiaga yra patogi naudoti, pateikiama įvairiais formatais, įskaitant tekstą, vaizdo įrašus ir gestų kalbą, kad atitiktų skirtingus mokymosi stilius.

Iniciatyva, įgyvendinama atsižvelgiant į kasdienio gyvenimo užduotis, yra labai prieinama ir tenkina įvairius poreikius bei amžiaus grupes. Šios gerosios praktikos poveikis ir rezultatai pabrėžia jos paprastumą, patrauklumą ir savaime suprantamą pobūdį, todėl tai yra vertingas šaltinis piliečiams, nepaisant jų skaitmeninių įgūdžių.

Norėdami gauti daugiau informacijos ir pasiekti šios iniciatyvos teikiamus išteklius, galite apsilankyti jų svetainėje: PTS skaitmeninis palaikymas. Be to, daugiau informacijos apie skaitmeninių kompetencijų sistemą piliečiams rasite pateiktoje tyrimų nuorodoje <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>.

Geroji praktika – Mandalos įsivertinimo įrankis

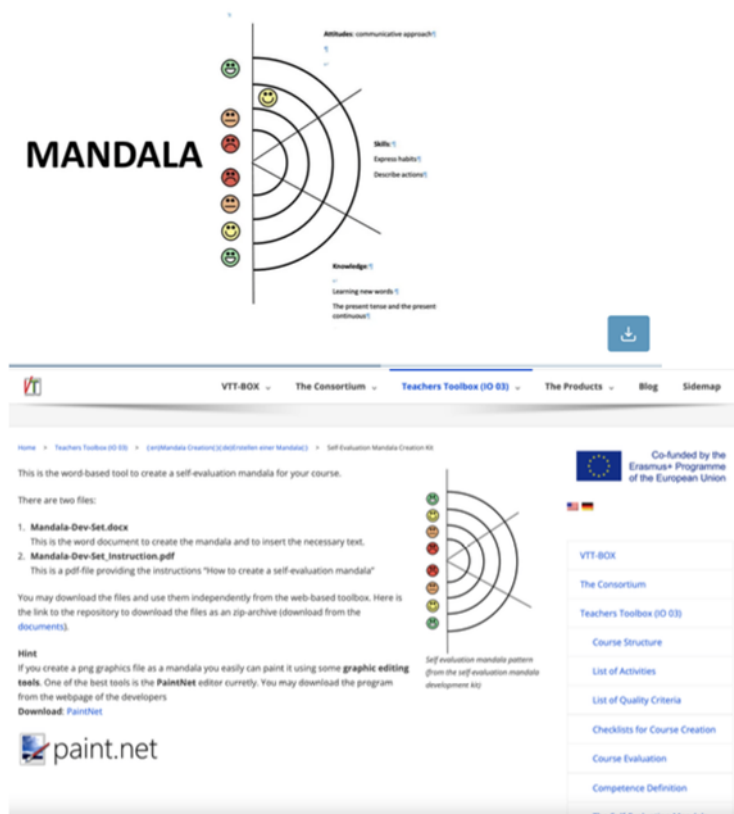
ERASMUS+ projekto "Techninės inovacijos mišriame mokyme (TIBL)" ir "Skaitmeninių imigrantų išgyvenimo rinkinys (DISK)" geroji patirtis. Organizatorius: VTT Toolbox

Raktažodžiai: #skaitmeninė kompetencija #skaitmeninė įtrauktis #erasmus #mandala

#stebėjimas #mokymasis iš bendraamžių #savarankiškas mokymasis

Gerosios praktikos aprašymas:

Savęs vertinimo priemonė "Mandala" yra vertingas šaltinis, kuris buvo sukurtas ir naudojamas įvairiuose ERASMUS+ projektuose, pavyzdžiui, projekte "Techninių inovacijų mišriojo mokymosi srityje" (TIBL) ir projekte "Skaitmeninių imigrantų išgyvenimo rinkinys" (DISK). Ši priemonė padeda besimokantiesiems įvertinti savo skaitmeninio raštingumo gebėjimus taikant vidinę motyvaciją ir savęs vertinimu pagrįstą metodą.

The image shows a screenshot of a web-based self-evaluation tool called "MANDALA". The interface includes a navigation menu at the top with items like "VTT-BOX", "The Consortium", "Teachers Toolbox (10 03)", "The Products", "Blog", and "Sidemap". The main content area features a diagram of a mandala with concentric circles and a vertical axis of smiley faces. Labels include "Attitudes: communicative approach?", "Skills: Express habits! Describe actions!", and "Knowledge: Learning new words! The present tense and the present continuous!". Below the diagram, there are instructions for using the tool, a list of files (Mandala-Dev-Set.docx and Mandala-Dev-Set_Instruction.pdf), and a "Hint" section mentioning "Paint.net".

"Mandala" yra visapusiškas savęs vertinimo mechanizmas, leidžiantis besimokantiesiems įvertinti savo skaitmeninių kompetencijų lygį pagal DigComp2.1 ir DigComp2.2 sistemas. Vertinimo metu kompetencijos skirstomos į žalius (pakankama), geltonus (galima stiprinti) ir raudonus (reikia tobulinti) rodiklius, panašiai kaip šviesoforo sistemoje.

Nuo 2017 m. keliose tikslinėse grupėse ir šalyse naudojamas vaizdinis įrankis "Mandala" buvo itin naudingas. Ji suteikia tiesioginį grįžtamąjį ryšį, įgalina besimokančiuosius suprasti savo skaitmeninių įgūdžių lygį ir tobulintinas sritis. Šis tiesioginis grįžtamasis ryšys pasirodė esąs svarbi besimokančiųjų motyvacijos priemonė, skatinanti juos aktyviai tobulinti savo skaitmeninius įgūdžius.

Mandalos savęs vertinimo priemonės poveikis akivaizdus, nes ji sėkmingai naudojama įvairiose tikslinėse grupėse ir šalyse. Ji leidžia susidaryti aiškų vaizdą apie besimokančiųjų kompetencijos lygį ir tobulintinas sritis, gerinant jų skaitmeninį raštingumą ir savarankišką mokymosi kelią.

Norėdami gauti daugiau informacijos ir pasiekti Mandala savęs vertinimo įrankį bei susijusius išteklius, galite apsilankyti jų svetainėje: [VTT Toolbox – Mandalos įsivertinimo įrankis](#).

Geroji praktika – Skaitmeninis palaikymas: Instruktorių rengimo gairės, skirtos padėti senjorams skaitmeniniame pasaulyje

Internet Foundation (Internetstiftelsen)

Raktažodžiai: #skaitmeninės pamokos, #internetas #internetofondas, #mokytojai #senjoras #mokymasis iš kolegų

Gerosios praktikos aprašymas:

Interneto fondo (Internetstiftelsen) organizuojama iniciatyva siekiama pagerinti piliečių, ypač senjorų, skaitmeninę įtrauktį ir raštingumą. Iniciatyva pabrėžia atviro ir laisvo interneto svarbą saviraiškos laisvei, demokratijai ir inovacijoms. Pagrindinis jos tikslas – kad kiekvienas būtų saugus internete, bet taip pat išdrįstų tyrinėti ir patirti mokymosi džiaugsmą.

Projektas siūlo platų išteklių ir pamokų spektrą, skirtą skaitmeninėms kompetencijoms ugdyti įvairioms auditorijoms, įskaitant asmenis, žinių ieškančius asmenis, piliečius, mokytojus ir visuomenę. Iniciatyva apima tokias esmines temas kaip skaitmeninis raštingumas, etiketas, privatumas internete, etika ir moralė skaitmeninėje erdvėje bei internetą reglamentuojantys įstatymai. Šie ištekliai skirti naudoti švietimo įstaigose, pritaikyti pradinės, vidurinės ir vidurinės mokyklos lygiams.

Vienas iš svarbių iniciatyvos aspektų yra vertybėmis pagrįstų pamokų įtraukimas, siekiant diegti saugią internetinę praktiką ir etiką, derinant su mokyklos vertybėmis ir platesne skaitmenine aplinka. Mokymo programoje aptariamos pagrindinės sritys, tokios kaip šaltinių kritika, programavimas, skaitmeninio poveikis asmenims ir visuomenei bei techniniai aspektai, tokie kaip saugumas ir istorija.

Pateikti ištekliai yra išsamūs ir pagrįsti „DigComp2.2“ skaitmeninių kompetencijų sistema piliečiams. Juose yra atsisiunčiamų mokytojų vadovų, kurie palengvina veiksmingą mokymą ir supratimą apie skaitmeninių kompetencijų temas. Iniciatyva pabrėžia, kaip svarbu integruoti šias pamokas į kasdienę piliečių veiklą skaitmeninėje visuomenėje.

Šios iniciatyvos poveikis yra plačiai paplitęs ir naudingas visiems besimokantiems, siekiantiems tobulinti savo skaitmenines kompetencijas. Rezultatai suderinti su DigComp2.2 sistema, kuria siekiama užpildyti skaitmeninių kompetencijų atotrūkį ir suteikti piliečiams galimybę efektyviai naršyti skaitmeniniame pasaulyje.

Norėdami gauti daugiau informacijos ir pasiekti šios iniciatyvos teikiamus išteklius, galite apsilankyti jų svetainėje: Internet Foundation – Digital Support. Be to, daugiau informacijos apie DigComp2.2 skaitmeninių kompetencijų sistemą piliečiams rasite pateiktoje tyrimų nuorodoje <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>oliacija ir vienetve.

Geroji praktika – Nacionalinis vyresnio amžiaus žmonėms skirtas skaitmeninės paramos tinklas

Seniornett yra Norvegijos nevyriausybinė organizacija, įkurta 1997 m., turinti 9 179 narių (2023 m.) ir 230 vietinių skyrių visoje šalyje. Seniornett yra, nepolitinė ir ne pelno siekianti organizacija, kurios tikslas yra stiprinti vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninę kompetenciją ir sukurti erdvę skaitmeniniam švietimui vyresnio amžiaus žmonėms.

Gerosios praktikos aprašymas:

„Seniornett“ idėja yra organizuoti kursus, seminarus ir bendraamžių mokymą vietiniuose skyriuose visoje šalyje. Seniornett užduotis yra suteikti palaikymą mokytojams ir vietiniams valdybos nariams, kad jie galėtų organizuoti darbą vietoje. Mes stipriname mokymo gebėjimus vietose. Vietiniai skyriai pasirenka savo veiklą savarankiškai. Keli pavyzdžiai:

1. Duomenų kavinė - kiekvieną savaitę arba kas antrą savaitę.
2. Tarpusavio mokymas bibliotekoje, savivaldybės paslaugų centre arba senjorų veiklos centre. Įprastai ateinama be išankstinės registracijos.
3. Kursai konkrečia tema, pavyzdžiui: mokytis naudotis „Facebook“, kaip naudotis el. paštu ir kt.
4. Paskaitos auditorijoje. Temos gali būti: kas yra 5G ir kaip tai veikia. Televizijos ir muzikos srautinė transliacija.

Kai vietiniai skyriai organizuoja kursą, įprasta dalyviams suteikti spausdintą medžiagą Tokią medžiagą "Seniornett" vietos filialams rengia nemokamai.

Geros praktikos įgyvendinimas:

Siekdami sutelkti gerąją skaitmeninių įgūdžių mokymosi praktiką į NVO, mes sukūrėme įsitraukusių senjorų tinklą.

Iš esmės senjorus dalyvius galime suskirstyti į dvi grupes – tuos, kurie teikia paramą kitiems, ir tuos, kurie gauna paramą.

Paramą teikiantys senjorai paprastai būna išėję į pensiją, tačiau nori aktyvaus ir prasmingo senjorų gyvenimo. Seniornett vaidmuo kaip nevyriausybinės organizacijos yra kurti pajėgumus vietiniuose skyriuose. Seniornett, kaip nevyriausybinės organizacijos, vaidmuo - stiprinti vietos filialų gebėjimus. Organizuoti mentorių apmokymo seminarus, ir paremti juos nauja medžiaga. Siekiant neatsilikti nuo skaitmeninių technologijų spartaus vystimosi, reikia nuolat mokytis, ir tai pasakytina ne tik apie senjorus, kuriems reikia kursų, bet ir apie mentorius.

Gerosios praktikos poveikis:

Organizuojant visus vietinius skyrius nevyriausybinėje organizacijoje suteikiama galia senjorams, nes jie dalyvauja tiek vietinėje, tiek nacionalinėje valdyboje. Tai tarsi leisti pasirinkti senjorams ar imtis aktyvaus vaidmens ankstyvajame senjorų gyvenime arba būti pasyviu senjoru. Gyvenimo pabaigoje daugelis senjorų tampa labiau priklausomi nuo pagalbos ir paramos. NVO – vietinių skyrių modelis yra efektyvus būdas perduoti žinias senjorams visoje šalyje. Mokymų mentorių rengimas padeda išlaikyti žinias vietos bendruomenėse ir Senjorneto darbuotojams nereikia važinėti į skirtingus miestus Norvegijoje.

Papildoma informacija: www.seniornett.no

Geroji praktika – tarpusavio mokymo principai

Seniornett yra Norvegijos nevyriausybinė organizacija, įkurta 1997 m., turinti 9 179 narių (2023 m.) ir 230 vietinių skyrių visoje šalyje. Seniornett yra, nepolitinė ir ne pelno siekianti organizacija, kurios tikslas yra stiprinti vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninę kompetenciją ir sukurti erdvę skaitmeniniam švietimui vyresnio amžiaus žmonėms.

Gerosios praktikos aprašymas:

Skaitmeninių įgūdžių besimokančių senjorų tarpusavio mokymas - tai individualus panašaus amžiaus asmens konsultavimas. Seniornett sukūrė rekomendacijų rinkinį, kokiomis taisyklėmis turi vadovautis mentoriai, mokydami savo bendraamžius senjorus:

1. Mes esame vadovai, o ne patarėjai. Mūsų tikslas - padėti vyresniajam rasti informaciją jam/jai reikalingos informacijos pats/-a.
2. Mentoriant, mes niekada neturime spausti „Sutinku“ mygtuko ir turime vengti liesti ekranus ar klavišus.
3. Asmininės mokymo sesijos metu galime gauti konfidencialios informacijos. Prieš pradėdami dirbti mentoriū, pasirašome konfidencialumo deklaraciją. Ir informaciją, gautą mokymo metu mes gerbsime po to, kai baigsime mentoriaus pareigas.
4. Mokymo metu privalome teikti neutralią informaciją ir sau palikti savo nuomonę.
5. Mes nesame asmeniškai ar ekonomiškai susaistyti su žmonių produktais ar paslaugomis.
6. Mokinti turime taip, kad kitas jaustųsi saugus ir susitvarkytų su situacija.

Geros praktikos įgyvendinimas:

Tikėtina, kad vyresnio amžiaus žmonės, kuriems bus teikiamos bendraamžių konsultacijos, nepasitiki tuo, ką jie gali padaryti skaitmeninėje srityje. Jie greitai paprašys vadovo padaryti tai "už juos", užuot tai padarę patys, padėdami mentoriaus. Tuo tarpu mentoriui gali pasirodyti, kad problema yra sudėtinga, ir jis ją padarys už besimokantįjį. Tačiau taip skaitmeniniai įgūdžiai neįsisavinami.

Gerosios praktikos poveikis:

Tarpusavio konsultacijas dažniausiai teikia savanoriai. Labai svarbu, kad savanoriai laikytųsi lengvai naudojamų ir suprantamų gairių. Gairėse iš tikrųjų surašyta tai, kas buvo praktikuojama ir jau išbandyta tarp mokytojų. Plėtodami gerąją bendraamžių konsultavimo praktiką senjorams, užtikriname, kad senjorai galėtų ja pasinaudoti. Tai didelė nauda senjorams ir visuomenei, kai senjoras turi pagrindinius skaitmeninius įgūdžius.

Geroji praktika – Pagalbos linija senjorams

Seniornett yra Norvegijos nevyriausybinė organizacija, įkurta 1997 m., turinti 9 179 narių (2023 m.) ir 230 vietinių skyrių visoje šalyje. Seniornett yra, nepolitinė ir ne pelno siekianti organizacija, kurios tikslas yra stiprinti vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninę kompetenciją ir sukurti erdvę skaitmeniniam švietimui vyresnio amžiaus žmonėms.

Gerosios praktikos aprašymas:

"Seniornett" pagalbos tarnyba dirba kiekvieną dieną nuo 9 iki 15.30 val. Ją organizuoja savanoriai, daugiausia senjorai. Tačiau retkarčiais savanoriauja ir jaunesni asmenys, kurie tarp darbų įgyja praktinės patirties ir pan. Pagalbos tarnyboje dalyvauja ir "Seniornett" darbuotojai. Visi savanoriai turi dalyvauti mokymo programoje, kad išmokytų naudotis mūsų programomis, patarti kaip padėti, ir etikos. Jie taip pat turi pasirašyti susitarimą dėl informacijos neatskleidimo.

Telefono programoje yra eilių sistema, todėl, kai visi savanoriai yra užimti, skambutis perduodamas vienam iš darbuotojų. Seniornett naudoja "Teamviewer" kaip įrankį, padedantį senjorams naudotis kompiuteriu, ir Greitąją pagalbą išmaniuoju telefonu ar planšetiniu kompiuteriu. Tai leidžia savanoriams perimti į savo kompiuterį, asmeninių kompiuterių, "Android" išmaniųjų telefonų bei planšetinių kompiuterių kontrolę, o "Apple" produktus valdyti veidrodiniu būdu.

Visi prie pagalbos tarnybos prisijungę darbuotojai bendrauja "Teams" pokalbiuose.

2021 m. "Seniornett" sulaukė 5 426 skambučių, t. y. maždaug 30 skambučių per dieną. 2022 m., kai visuomenė po karantino tapo vėl atvira, skambučių skaičius sumažėjo iki 4 373.

Dažniausios su kompiuteriu susijusios problemos yra pavyzdžiui, atnaujinimas, virusai, senas kompiuteris. Kitos dažniausiai pasitaikančios problemos susijusios su el.paštu. Jų būna labai įvairių: nuo kaip pridėti el. paštą į išmanųjį telefoną, iki nepageidaujamų laiškų siuntimo ir sukčiavimo problemų. Susiduriama taip pat ir su saugumo klausimais.

Gerosios praktikos įgyvendinimas:

Norint įgyvendinti gerą praktiką, reikia išspręsti keletą klausimų:

1. Seniornett pagalbos linija dirba nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 9 iki 15.30 val., taip pat ir vasarą.
2. Savanoriai neprivalo būti ekspertai, tačiau niekada nežinai, kokias problemas reikės spręsti, todėl turi būti gerais specialistais.
3. Problemos, susijusios su skaitmeninėmis priemonėmis, dažnai žinomos iš kitų. Google dažnai yra geras draugas.
4. Savanoriai gali būti nepastovūs. Jie aukoja savo laisvą laiką ir ne visada yra patikimi. Norint išlaikyti jų motyvaciją, svarbu juos motyvuoti ir gauti grįžtamąjį ryšį apie jų vertingą darbą.
5. Turi būti sukurta skambučių registravimo sistema. 2022 m., kai „Seniornett“ vietinės parduotuvės pradėjo veikti ir vėl veikia Pagalbos linija sulaukė 4373 skambučių.

Žema skaitmeninė kompetencija yra didesnė tarp vyresnio amžiaus gyventojų. Apie 600 000 norvegų gresia arba jau yra patekę į skaitmeninę atskirtį. Skaitmeniniai gebėjimai laikomi pagrindiniais įgūdžiais, reikalingais kiekvienam suaugusiam norvegui.